

marzec'68

https://marzec1968.pl/m68/dokumenty/miejscowosci/krakow/18940,Dokumenty-SB-dotyczace-marca-1968.htm

2020-10-30, 21:28

Dokumenty SB dotyczące marca 1968

ODPIS
Kraków 9 marca 1968 r.

Wczoraj był Dzień Kobiet. Ale pomimo tego, że kobietą tu raczej nie jesten świętowałam uroczystości i to w wąskim gronie - Ja, Andrzej i Jurek. Zaczęliśmy skromnie u smie w domu, ale po wypiciu pewnej ilości gorzalki udaliśmy się Pod Jaszczurę, gdzie ja podobno z miał się pobierać, przy czym kolega mi oznum-dował. Potem o ile sobie przypominam piiliśmy znaczne ilości alkoholu w różnej postaci i dochodziło do romantycznych ekscyzów. Obecnie boli mnie żeb i czuję się nianadzwycajalnie. A Jurek na dzisiaj dytur i zastrzegł się, że nie wypije więcej niż trzy kieliszki. Wypil chyba trochę więcej. A tak wogóle to czuję się obecnie bardzo kispako. Pomimo tego to takie urwanie się znakomicie robi pod każdym względem.

ODPIS
Kraków 11 marca 1968 r.

Coś się działo. Po raz pierwszy rozruchy o charakterze antypaństwowym w Krakowie - w związku z rozruchami w Warszawie. Chodzi o demonstrację, manifestację i umiarkowanie - aresztowanych w Warszawie studentów. W południe około 500 - 600 osób na Rynek a potem spotkanie z Rektorem w Collegium Novum - ale większość połowa Rynek ludzi, a po okolicznych ulicach pełno milicji w czełkach a pałani. Wrogie okrzyki i nastroj podniecenia. Gazy podają klasyczne informacje dot. zajść warszawskich. Nola zdaniem demonstracje wiele nie zmienia ale zawsze jest to jakas ostrzaka na to zaklaniamie w którymś tryjony.

ODPIS
11 marca

W godzinach popołudniowych wiec na Rynek Krakowski w którym uczestniczyło około 500 - 600 osób. Głównie studenci II. Na szczycie Rektora grupa ta przedkładała się do sni i wstrzymy-wu w Collegium Novum. Wykonalność zebranych nie wiedziałam jeszcze o co chodził, orientowałam się dopiero, że w Warszawie miały miejsce manifestacje studenckie. "Wiosenne okrzyki" "Solidaryzujemy się ze studentami warszawy", "Wzrost w osamotnieniu" "Wieloletni odbyt się wiec w którym uczestniczyło ok. 5000 osób. Odczytano rezolucję uchwaloną przez studentów oraz odgłosowo hymn. Po wiecu milicja zablokowała ulice prowadzące do rynku. "Fachu Krakowa" notatka.

Wtorek 12.

Cały dzień milicja i ONMO blokują ulice prowadzące do rynku. W niedziele na Rynek spotkają. Na wiekrości uwielni najciela nastaw-ly zarwane. W domach akademickich pojawiają się plakaty i ulotki. Na murach miasta pojawiły się afisze "Ważni zajść na Uniwersytecie warszawskim" zawierające ostrzeżenie "Dziwne jest" i "Głowa Powszechnego". Informacje miały charakter tendencyjny a nawet klanowy. Ostatnio był były generalnie krytyczne. Gazyty domową o "ekscyzach nieodpowiedzialnych elementach w Warszawie", które to obywateli wywołano zostały przez... wyjedn-ster, spotykających się w przydrożnym klubie "Pabel".

- 2 -
Kraków 13.03.1968 r.

W gazetach jak dotąd smi słowa informacji na temat środowiska studenckiego w Krakowie. Smi słowa i rezolucji studenckiej. W gazetach krakowskich pojawiła się apel kolegium Rektora w smi słowach wyrażający do podjęcia nauki. Wsmo ok. godz. 11 pod domem akademickim "Leczek" zebrał się wiec w którym uczestniczyli studenci ze wszystkich krakowskich uczelni. Przemawiał m. in. Rektor Eliaszcowski, wyrażając do zachowania spokoju i rozważenia się. Przed godz. 12 studenci wyruszyli w stronę Rynek Głównego z wiełozem pod pomnik A. Mickiewicza. Poobód liczył ok. 3000 osób. W wyłotu ul. Manifestu Mięsoowego pochód został zatrzymany przez oddział milicji w czełkach, którzy postawili się garami i zamknięci oraz działkami oddział milicji rozproszył demonstrację, co się częściowo udało. Jednak duża grupa studentów /ok. 500 osób/ przedkładała się do gmach Collegium Novum, zwanego dawniej "gastepo", "art. 71 Konstytucji", "centrum regulujące". W pewnym momencie pod budynkiem Collegium Novum podjęto działanie oraz samochody z wystrzelanymi gazów łzawiących, część studentów uchyliła się wewnątrz Collegium Novum, smi część rozproszyła się. W paru minut później milicja wtargnęła na teren Collegium Novum rzucając granaty z gazem łzawiącym i bijąc pałkami każdego kto się stawiał pod ręką. Zdołaliśmy kilka pomniejszych wybito smazę gazu. Po upływie 40 minut milicja wycofała się wycofując do smazobochów kilkanaście osób. Stawia z milicja miały też miejsce na ulicach Gółkowej, Jagiellońskiej i Armij. Po wycofaniu się milicji część osób powróciła pod ob "Leczek" a reszta zebrała się w sni

ODPIS
Kraków 13 marca 1968 r.

Wczoraj dalsze rozruchy - formacja bitwa z milicją pod Collegium Novum - gazy łzawiące, potargany. Wrośli symbo-licznie symptomii. Kilka dni bezprzegląd w każdym kierunku. Kolej trasa blokada Rynek. Na wszystkich krakowskich uczelniach ogłoszono strajki obywatelskie. Nola zdaniem sprawa jest w tej chwili przegrana ale jeszcze pewna niewielka szansa jest. Demonstracje we Wrocławiu, Lublinie i Gdańsku. Gazyty o tym smiliczy.

- 3 -
Collegium Novum gdzie przemawiał rektor Eliaszcowski i Rektor Eliaszcowski. Pod "Leczek" wybrano "Kamień 25" w skład którego wchodzi z wszystkich wydziałów uniwersytetu Krakowa. Na on reprezentował środowisko studenckie. Ogłoszono się strajki na wszystkich uczelniach krakowskich.

czwartek 14 marca.

W gazetach smiliczy informacji na temat "fala oburzenia i protestów", "Solidaryzujemy się z polityką partii i strajki ludowej", w zakładach pracy odbywają się przynajmniej wiec potępiające studentów. Znaczną część społeczeństwa jest szcziłoinformacja przez prasy i nie orientuje się o co właściwie studenckie idzie. Oficjalnie czynniki demonstracji przedstawiają jako "wystąpienie nieodpowiedzialnej części studentów". Notatka w "Gazecie Krakowskiej" na temat manifestacji przez milicję bramał: "Akrzyżyma postawa przewodów tej grupy smiliczy funkcjonalizmy MO do kilkadziesiąt interesantów. Zatrzymano 24 osoby". W południe komitet smazony zostaje do rozwinięcia się - nie odobal on nawiązać żadnych rozmów z przedstawicielami władzy i zaprzęka jego członków, że zostawa aresztowanymi. Po południu w "Wzrostu Lectura" powstaje nie tyle komitet co sejmowa delegacja z wszystkich wydziałów uniwersytetu, które ma podjąć decyzję. / to sejmowa postać, po smiliczy jego grona zostawa smiliczy strajkowej. / w domach akademickich wszystkie pisa ulotki. Na domach plakaty.

- 4 -

19

Plątek 15 marca

O godzinie 12 wiece pod "Leczniami" ok. 15 000 osób.
Z okazji przed interwencją, milicji wesoło wszystkich do
rozwiązania się, ogłaszając jednocześnie strajki aż do odwołania.
W prasie pojawiają się notatki stanowczo naganną nie tylko
na studentów ale również na Dzielnik Literatów Polskich.
Zni słowa w prasie na temat sądzą wysuwanych przez studentów.
Najlepiej wgl informacji prasowych wyszukane są przez wstrząs-
cieliach przewodniczących.
Nadzwyczajne zwołanie na zasadach pracy potępiających
reakcyjnych przewodniczących garstki akcesów - wyznających
politykierów i bezagencji /"Dzielnik Polaków" 04/7491/
Głosy jak mogą starają się ukryć fakt strajku na wyznaj-
wielizach.
"Wojna Jaka" do późnych godzin wieczornych odwiedzał
kandzet strażnicy.

Robota

Przebiega się wesoło na rektora do studentek i studentów,
które strażki wydaleniem ze studiów tych co nie będą uszczę-
li na sądzie. Ale mimo to strajki trwa.
Koleportuje się ulotki informacyjne, które tymczasem są pisane
we wszystkich okładkach. Kandzet strażnicy w "Wojna Jaka"
ustalił strajki aż do odwołania, z zapowiedzią strajku okupacyj-
nego na weselnych, po czym z "Wojna Jaka" się zganił bo
był dalek odno arzeostawia przez milicję.

- 5 -

85

Wiedziela 17 marca 1968 r.

Od wczesnych godzin porannych całkowicie blokada rynku - ni-
nie na przez wódek.
W gazetach dalsze "informacje". "Istnieją stądże przy masowej par-
tiii", stanowczo potępiający wstrząsali", "Samopokojeni
robotnicy odwołują się do rozsądku naszych studentów i apelują
do nich aby raz na zawsze odcięli się od wszelkiego rodzaju
rozrabiszki, którzy służą na orygnacji młodziego pokolenia
wykorzystując jego żal do smych określonych antynacjonalistycz-
nych i antynarodowych celów!"
Głosy domagają tylko o potępieniu wstrząsali z Krakowa i
Warszawy. Bo o tym wszyscy wiedzą, o innych miastach przesennie
milicją.

Poniedziałek 19 marca 1968r.

Strajki trwa nadal. W miastach utrzymuje się stan napięcia.
Ciągle blokada ulic prowadzących do rynku przez milicję.
Wszyscy postawili strażnicę aż do przesiedlenia Gomułki.

Kraków, dnia 19.03.1968 r.
W A J E H
Sps. Nr. 2

WYKAZ PRACOWNIKÓW

dot. wypowiedzi w środowisku żydowskim na temat
odwołanego komunisty w prasie oraz dżen-
nizacji TV i P.R. w sprawie wypadku abrak-
nii polakich, środowisk żydowskiej do Izra-
ela.

Kilka dni po ogłoszeniu w/wym. komunikatu przewodniczący
Krakowskiego Oddziału TŻKZ - **mgr WIKTOR HENRYKOWICZ** przybył do Krakowa i
Sprawy Wewnętrznych Pracy J.N. z Krakowa - **mgr WIKTOR HENRYKOWICZ**, **WIKTOR**
szli się, że komunisty w tej sprawie został zwołany przez środowisko żydow-
skie w Krakowie jako agent i zamieszkał do Izraela, nie dowiedzieli na
ten temat nieprzyjemnych - wrogich komentarzy, nastaj ostentacyjnie się,
Sam osobicie domniemy, że dążyła do osiągnięcia przez podległy P.A.N. z Izra-
elem i wszystkie będzie w porządku.

Podobnie w tej sprawie wypowiedział się Sekretarz TŻKZ ob.
SIMON Szwed. Komunikat daje do zrozumienia i pod ramony żyd. milicji
osigroszi do Izraela. Fakt jest, że po tym komunikacie nie stwierdza się
większej tendencji do wyjazdu.

Z drugiej strony żyd. Krakowscy nie chcą się sprędać z zamiarem wyjazdu.
W tym czasie zbiera się o wyjazd ob. **EMIL** Rusan - przewodnik spółdzielnic
wraz z rodziną.

W dniu 25.03.1968, odbyła się zebranie Zarządu Krakowskiego
Oddziału TŻKZ. Informacje powyższe podał tow. **PATRYK** Stankiewicz z Urzędu Spr
Wewnętrznych Pracy J.N. z Krakowa.

Dziś w 2-och sędzi
INSPEKTOR WYKAZU III-02
/ Kpt. A. CHABOŚ /

- 1 -

63

odbytych spotkań nielegalnego Komitetu Międzyzwiązkowego

16 marca 1968 Sprawa organizacji rozwoju strajku przez wszystkie
dow akademickie na terenie miasta Krakowa z uwzględ-
nieniem prowadzenia moralnych zajęć na SM, brania
udziału w zajęciach Studium Wojskowego oraz wykszole-
niu TOPL.

17 marca 1968 Przekazanie dyrektyw i postępowania z zebrania odbytego
dnia poprzedniego dla nieuczestniczących w tym zebra-
niu.

17 marca 1968 Ogólna dyskusja nad rozwojem strajku oraz opracowanie
systemu pisania oraz rozpowszechniania ulotek ze
szczególnym uwzględnieniem kolportażu w środowisku
robotniczym.

18 marca 1968 Rewidowanie systemu politycznego i gospodarczego Pałstw
Odwiedzenie spraw strajkowych i stwierdzenie jego
utrzymania do wystąpienia radiowo - telewizyjnego
I-go Sekretarza KKEPRA Władysława Gomułki.

18 marca 1968 Podjęcie szerokiej krytyce treści ogłoszonego przez
tow. "Zielizawa" referatu i uchwalenia strajku okupacyj-
nego na wszystkich weselnych z dnia 20 marca.

20 marca 1968 Odwołanie sprawy ujednolicenia przez organa ścigania
dalszej działalności Komitetu, a nadto konieczności
pogłębienia konspiracji jego pracy.
Zainicjowanie pomocy materialnej na rozwój ruchu
studentckiego oraz dla osób tymczasowo arzeostawionych
za działalność w tym Komitecie.

21 marca 1968 Złożenie informacji o zatrzymaniu dalszej części
członków Komitetu / wylagityzowanych pod kodoizem
OO Instytutów /, Odwołanie sposobu informacji o zatrzy-
mianach zainteresowanych członków rodzin. Rozważenie
możliwości zapoznania się z materiałami śledstwa.

22 marca 1968 Odwołanie sytuacji zatrzymanych członków Komitetu pod
względem możliwości udowodnienia im winy oraz ewentu-
alnie groźnej im kary więzienia. Rozważanie możliwości
utrzymania się z dalszej działalności Komitetu.

- 2 -

64

24 marca 1968 Odwołanie ruchu studentckiego w świetle referatów
Władysława Gomułki i Zdzisława Comogęły oraz zwołanie
w świetle tych referatów przystąpienia postawy wyszczę-
lonej.

26 marca 1968 Zebranie informacyjne - dyskusyjne z uwzględnieniem
wydajki politycznych w Osechosłowości - kolonjonowanych
przez studenta Politechniki Krakowskiej / po odbytej
przez niego tam podróży./.

29 marca 1968 Odwołanie sposobu sądu środowiska naukowego oraz
osób wpływowych w przedmiocie utrzymania i rozwoju
ruchu studentckiego. Poszukiwanie wyznaczków tego ruchu
przez rozwój zasięgu działalności Komitetu w środowisk
kluczowych zakładach pracy. Pogłębienie konspiracji
działalności Komitetu oraz utworzenie skrajnych kontak-
tów.

5 kwietnia 1968 Zebranie informacyjne dotyczące dalszych zatrzymań
członków Komitetu oraz sposobu zorganizowania i udzie-
lenia materialnej pomocy.

Pliki do pobrania

1.92 MB

Generuj PDF
Drukuj
Powiadom